

13.04.2023.

Parlamentul
Republicii Moldova

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Biroului Permanent al Parlamentului Republicii Moldova

În temeiul articolului 73 din Constituția Republicii Moldova și articolului 47 din Regulamentul Parlamentului, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă *proiectul de lege cu privire la funcționarea cimitirelor.*

Anexă:

- proiectul de lege;
- nota informativă.

Deputați în Parlament

Oleg Nantai *O. Nantai*
Nistor Marcel *Nistor*

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr. <u>101</u>		
" <u>13</u> "	<u>04</u>	20 <u>23</u>
Ora		

LEGE

cu privire la funcționarea cimitirelor

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

CAPITOLUL I. DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Domeniul de reglementare

(1) Prezenta lege stabilește principiile, drepturile și obligațiile în legătură cu activitățile funerare.

(2) Prevederile prezentei legi reglementează înființarea, administrarea, închiderea și desființarea cimitirelor și crematoriilor, înhumările, exhumările, reînhumările și incinerarea persoanelor decedate, precum și alte activități funerare.

(3) Prevederile prezentei legi se aplică autorităților publice și subdiviziunilor lor specializate care dețin în proprietate, administrează sau întrețin cimitire în funcțiune sau închise și/sau crematorii.

(4) Înhumările, exhumările, reînhumările și incinerarea umană se efectuează numai în baza prezentei legi.

(5) În cazul mormintelor și operelor comemorative de război, prevederile prezentei legi nu aduc atingere prevederilor Legii nr. 161/2017 privind regimul mormintelor și operelor comemorative de război.

Articolul 2. Noțiuni

În sensul prezentei legi, termenii de mai jos au următoarele semnificații:

cavou - construcție funerară care constă dintr-o încăpere, adâncită, de obicei, în pământ, cu una sau mai multe cripte, în care sunt plasate sicriile și/sau urnele funerare ale persoanelor decedate;

cimitir - spațiu situat în intravilanul sau extravilanul localității care a fost, este sau va fi destinat înhumării persoanelor decedate;

columbar – complex de camere funerare, destinate păstrării urnelor cu cenușa persoanelor decedate;

crematoriu - clădire amenajată cu instalații speciale, destinată incinerării persoanelor decedate și/sau țesuturilor și organelor;

exhumare - deschiderea mormintelor în scopul examinării cadavrelor, prelevării de probe biologice, strămutării osemintelor pentru reînhumare, plasare în osuar sau incinerare;

lucrări funerare subterane - săpatul gropilor pe terenurile destinate înhumării și construcția de cavouri;

lucrări funerare supraterane - instalarea însemnelor, monumentelor, bordurilor, împrejmuirilor sau orice alte lucrări de amenajare a terenurilor destinate înhumării;

morminte abandonate - terenuri cu înhumări ale căror titulari de drepturi de posesie și folosință nu pot fi identificați, amenajarea și întreținerea cărora a fost ignorată pentru o perioadă mai mare de 7 ani;

osuar - construcție funerară în care sunt depuse osemintele rezultate din deshumări;

repartizarea terenului destinat înhumării - transferul în posesie și folosință a unui teren destinat înhumării în cimitir, de la administratorul cimitirului către o persoană fizică, în baza unui contract.

Articolul 3. Ceremonia funerară

(1) Statul garantează dreptul la o ceremonie funerară în spiritul demnității umane și dreptul la aducerea omagiilor și manifestarea respectului la locul de veci al persoanei decedate.

(2) Statul este responsabil de crearea și asigurarea condițiilor egale la desfășurarea ceremoniilor funerare, indiferent de rasă, naționalitate, originea etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau origine socială.

(3) Fiecare cetățean e liber să-și aleagă tipul propriei ceremonii funerare. Tipul ceremoniei funerare și locul de veci vor fi conforme voinței exprimate în timpul vieții, în formă autentică, de persoana decedată, fără nicio modificare a ultimei voințe a acesteia.

(4) Dacă pe timpul vieții persoana decedată nu și-a exprimat dorința explicită referitoare la tipul propriei ceremonii funerare și locul de veci, acestea se hotărăsc de familie, persoana sau autoritatea publică responsabilă de organizarea ceremoniei funerare.

(5) Ceremoniile funerare pot fi religioase sau laice, cu înhumarea sau incinerarea persoanei decedate.

CAPITOLUL II. ÎNFIINȚAREA, ÎNCHIDEREA ȘI DESFIINȚAREA CIMITIRELOR

Articolul 4. Cimitirele

(1) Cimitirele se pot afla în proprietatea autorităților publice centrale și autorităților publice locale.

(2) Terenurile cimitirelor sunt inalienabile, insesizabile și imprescriptibile.

Articolul 5. Înființarea cimitirelor

(1) Autoritățile publice centrale înființează, administrează și întrețin cimitire în condițiile prezentei legi și Legii nr. 161/2017 privind regimul mormintelor și operelor comemorative de război.

(2) Autoritățile publice locale au dreptul de a înființa, administra și întreține cimitire în fiecare unitate administrativ-teritorială de nivel I, asigurând respectarea principiului nediscriminării pe motive de apartenență religioasă.

(3) Înființarea unui cimitir se realizează prin decizia proprietarului, în baza documentației de urbanism și amenajare a teritoriului aprobată (plan urbanistic general, planuri urbanistic zonal, certificat de urbanism) și

supusă evaluării strategice de mediu în conformitate cu prevederile Legii nr. 11/2017 privind evaluarea strategică de mediu, precum și în baza avizului pozitiv din partea Ministerului Sănătății.

(4) Standardele de avizare și funcționare, normele și interdicțiile sanitare și de mediu privind înființarea, activitatea, închiderea și desființarea cimitirelor vor fi elaborate, actualizate și monitorizate de către Guvern.

(5) La înființarea cimitirului, în baza documentației de proiect elaborate și aprobate în modul stabilit de legislație, proprietarul este obligat să asigure:

- a) drumuri interioare și alei;
- b) o sursă de apă utilizabilă;
- c) spațiu amenajat corespunzător pentru depozitarea gunoii;

(6) Terenul fiecărui cimitir nou se sistematizează și se împarte în sectoare, rânduri și terenuri destinate înhumării.

(7) Proprietarul are obligația întreținerii și reparației infrastructurii cimitirului.

Articolul 6. Închiderea cimitirelor

(1) Cimitirele care nu mai pot fi utilizate pentru înhumări, fie pentru că s-au ocupat integral terenurile destinate înhumării, fie pentru că nu corespund normelor sanitare și de mediu, fapt constatat prin avize negative din partea Ministerului Sănătății și Ministerului Mediului, pot fi închise, prin decizia proprietarului.

(2) Proprietarul cimitirului este obligat să aducă la cunoștința publicului, prin intermediul mijloacelor de informare în masă, în prealabil, intenția închiderii cimitirului. Orice persoană care justifică un interes legitim poate contesta măsura de închidere a unui cimitir în instanțele judiciare competente.

(3) În cimitirele închise pe motiv de ocupare integrală a terenurilor destinate înhumării se admite doar înhumarea în cavouri, până la completarea totală a criptelor, sau în același mormânt.

(4) În cimitirele închise, proprietarul este obligat să asigure spațiu amenajat corespunzător pentru depozitarea deșeurilor și îngrijirea spațiilor verzi.

(5) Întreținerea cimitirelor închise se finanțează din contul bugetelor unităților administrativ-teritoriale.

(6) La extinderea și redeschiderea cimitirelor care au fost închise se aplică normele stabilite pentru înființarea cimitirelor.

Articolul 7. Desființarea cimitirelor

(1) Desființarea și schimbarea destinației terenului pe care este amplasat cimitirul se poate face numai în caz de pericol pentru sănătatea publică sau extinderii localității și numai după strămutarea tuturor osemintelor, cu avizul Ministerului Culturii.

(2) Proprietarul cimitirului este obligat să aducă la cunoștința publicului, prin intermediul mijloacelor de informare în masă, în prealabil, intenția desființării cimitirului.

(3) La desființarea cimitirelor, proprietarul va dispune și va asigura acoperirea financiară necesară pentru strămutarea tuturor osemintelor la noul loc de veci (cimitir sau osuar) și va asigura eliberarea urnelor funerare către rude.

(4) Pentru desființarea cimitirelor este necesară obținerea autorizației de desființare, în condițiile Legii nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție.

(5) La desființarea cimitirelor, registrele de evidență și arhivă se transmit către Agenția Națională a Arhivelor.

CAPITOLUL III. ADMINISTRAREA CIMITIRELOR

Articolul 8. Administratorul cimitirului

(1) Administratorul cimitirului este proprietarul cimitirului sau subdiviziunile sale specializate.

(2) Administratorul cimitirului are următoarele obligații:

a) să elaboreze și să respecte Regulamentul-tip de organizare și funcționare a cimitirului;

b) să stabilească regulile privind prestarea serviciilor funerare, precum și regulile privind prestarea altor servicii pe teritoriul cimitirului de către persoane juridice sau de persoane fizice autorizate;

c) să asigure transparența și corectitudinea procesului de repartizare a terenurilor destinate înhumării;

d) să întocmească, să păstreze registrele de evidență și arhivă;

e) să stabilească regulile de acces în cimitir și orarul de funcționare;

f) să asigure servicii de relații cu publicul și informarea vizitatorilor.

g) să sistematizeze și să ducă evidența grafică și/sau digitală a teritoriului cimitirului;

h) să asigure efectuarea și păstrarea curățeniei spațiilor de uz comun, întreținerea drumurilor și a aleilor, dezapezirea acestora, colectarea și transportarea deșeurilor;

i) să renoveze, la necesitate, clădirile administrative ale cimitirului;

j) să vegheze asupra menținerii ordinii publice pe teritoriul cimitirului.

(3) Pentru a-și îndeplini obligațiile de menținere în funcțiune și întreținere a cimitirului, administratorul poate încheia contracte de prestări servicii cu agenți economici specializați.

(4) În procesul administrării cimitirelor, amenajarea și gestionarea spațiilor verzi se va realiza în conformitate cu prevederile Legii nr. 591/1999 cu privire la spațiile verzi ale localităților urbane și rurale.

Articolul 9. Finanțarea administrării cimitirelor

(1) Administrarea și întreținerea cimitirelor se finanțează din:

a) bugetele autorităților publice centrale, în cazul în care acestea au în proprietate cimitire în condițiile prezentei legi și Legii nr. 161/2017 privind regimul mormintelor și operelor comemorative de război;

b) bugetele unităților administrativ-teritoriale;

c) contractele de repartizare a terenurilor destinate înhumării, care vor include tariful pentru repartizarea terenului destinat înhumării și tariful pentru întreținerea cimitirului;

d) alte venituri obținute din prestarea de servicii funerare de către administratorul cimitirului.

(2) Tariful pentru repartizarea terenurilor destinate înhumării și tariful pentru întreținerea cimitirului sunt stabilite de proprietarul cimitirului;

(3) Tarifele pentru serviciile funerare prestate de administratorul cimitirului sunt stabilite de către administratorul cimitirului.

(4) Accesul pietonal în cimitir este gratuit.

Articolul 10. Registrul de evidență

(1) Administratorul cimitirului asigură întocmirea și păstrarea registrului de evidență în care se înscriu în mod obligatoriu următoarele date: numărul de ordine, ziua, luna și anul înhumării, datele de identificare ale persoanei decedate, numărul de ordine și data certificatului de deces, locația înhumării, numele, adresa și datele de contact ale persoanei care a solicitat înhumarea și, după caz, însemnări și/sau schițe cu privire la lucrările funerare supraterane sau subterane realizate pe terenul destinat înhumării.

(2) În cazul înhumării unei persoane decedate neidentificate, în registrul de evidență se menționează datele persoanei decedate prezentate de autoritatea care a dispus înhumarea.

(3) Persoana care are în posesie și folosință un teren destinat înhumării, sau reprezentantul său legal, are acces gratuit la datele cu referire la locația terenului destinat înhumării din registrul de evidență și

poate solicita, contra plată, eliberarea unui certificat care confirmă înregistrările.

(4) Registrul de evidență al persoanelor înhumate este accesibil succesorilor care se interesează despre locul de înhumare al persoanelor decedate.

Articolul 11. Efectuarea lucrărilor în cimitire

(1) Pe teritoriul cimitirelor se interzice orice construcție, cu excepția clădirilor administrative ale proprietarului destinate funcționării cimitirului, cavourilor și criptelor.

(2) Realizarea oricăror construcții de clădiri administrative sau de infrastructură a cimitirului are loc în condițiile Legii 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție.

(3) Nu este necesară obținerea unei autorizații de construire pentru realizarea de lucrări funerare supraterane și lucrări funerare subterane.

(4) Cerințele față de efectuarea lucrărilor funerare în cimitir, permisiunile, restricțiile și interdicțiile sunt stabilite în Regulamentul de organizare și funcționare a cimitirului și sunt aduse la cunoștința publicului de către administratorul cimitirului.

CAPITOLUL IV. ÎNHUMĂRILE, EXHUMĂRILE ȘI REÎNHUMĂRILE

Articolul 12. Înhumarea

(1) Înhumările se efectuează numai pe baza certificatului de deces sau un alt act care confirmă decesul, eliberat în condițiile legii.

(2) Înhumarea se efectuează numai pe terenurile cimitirelor, în curțile bisericilor și mănăstirilor.

(3) Dacă nu există sau nu poate fi localizată nicio persoană, din familie sau desemnată prin procură, care poate dispune cu privire la înhumarea persoanei decedate, primarul unității administrativ-teritoriale

în raza căreia a avut decesul, la demersul poliției, dispune cu privire la înhumare.

(4) Cheltuielile necesare pentru înhumarea și întreținerea mormintelor persoanelor decedate neidentificate sau celor refuzate de rude sunt asigurate din contul bugetului unității administrativ-teritoriale.

Articolul 13. Repartizarea terenurilor destinate înhumării

(1) Un teren destinat înhumării poate fi utilizat pentru înhumare individuală sau pentru înhumări multiple (în cavouri).

(2) Dimensiunile terenurilor pentru înhumări individuale, precum și dimensiunile terenurilor pentru înhumări multiple, în funcție de numărul persoanelor destinate înhumării, sunt stabilite în Regulamentul de organizare și funcționare a cimitirului în conformitate cu normele sanitare minime elaborate de către Ministerul Sănătății și actele normative în domeniul construcțiilor.

(3) O persoană fizică are dreptul la repartizarea unui singur teren destinat înhumării, indiferent de tipul acestuia (pentru înhumare individuală sau pentru înhumări multiple), în baza unui contract, încheiat cu administratorul cimitirului, în care vor fi indicate numărul, numele și datele de identificare a persoanelor destinate înhumării pe acel teren. Terenurile destinate înhumării aflate în posesia și folosința persoanei fizice în baza dreptului de succesiune nu pot lipsi persoana de dreptul de a-i fi repartizat un teren destinat înhumării proprii.

(4) Repartizarea terenurilor destinate înhumării de către administratorul cimitirului se face în baza unui contract de înhumare curentă sau contract de rezervare a terenului destinat înhumării.

(5) Contractul de înhumare curentă va fi încheiat între administratorul cimitirului și persoana desemnată de familia defunctului sau autoritatea publică responsabilă de organizarea ceremoniei funerare.

(6) Contractul de rezervare a terenului destinat înhumării va fi încheiat între administratorul cimitirului și persoana fizică care își rezervă un teren pentru înhumarea proprie ulterioară.

(7) Contractul de rezervare a terenului destinat înhumării încetează în următoarele cazuri:

- a) cerere de reziliere a contractului din partea titularului rezervării;
- b) expirarea termenului contractului de rezervare.

(8) La expirarea contractului de rezervare a terenului destinat înhumării, titularul are drept de preemțiune pentru încheierea unui nou contract de rezervare a terenului destinat înhumării. Administratorul cimitirului acordă un termen de 90 de zile pentru reperfectarea contractului și efectuarea tuturor plăților necesare. După expirarea acestui termen, titularul contractului de rezervare pierde drepturile de posesie și folosință asupra terenului destinat înhumării rezervat.

(9) În cazul încetării contractului privind rezervarea terenului destinat înhumării, terenul destinat înhumării revine în circuitul de repartizare al cimitirului.

(10) Modelele tip ale contractelor privind repartizarea terenurilor destinate înhumării vor fi aprobate de proprietarul sau administratorul cimitirului.

(11) Succesorii de clasa I și II ai defunctului devin titulari ai drepturilor de posesie și folosință a terenului destinat înhumării pe care a fost înhumat defunctul, precum și ale tuturor terenurilor destinate înhumării aflate în posesia și folosința defunctului.

(12) Titularul drepturilor de posesie și folosință a terenului destinat înhumării are următoarele obligații:

- respectarea prevederilor art. 13, alin. (3);
- respectarea condițiilor financiare ale contractelor de rezervare a terenurilor destinate înhumării (de înhumare curentă sau de rezervare);
- amenajarea și întreținerea terenului destinat înhumării și a lucrărilor funerare aferente existente, asigurându-le un aspect îngrijit.

(13) Administratorul cimitirului retrage unilateral dreptul de posesie și folosință a terenului destinat înhumării în următoarele cazuri:

a) titularului contractului de rezervare a terenului destinat înhumării i-a fost repartizat un alt teren destinat înhumării și acest lucru a devenit cunoscut administratorului cimitirului, în conformitate cu prevederile art. 13, alin. (3);

b) titularul contractului de rezervare a terenului destinat înhumării a fost înhumat pe un alt teren destinat înhumării;

c) nerespectarea prevederilor financiare ale contractelor de repartizare a terenului destinat înhumării (de înhumare curentă sau de rezervare);

d) ignorarea sau refuzul de a respecta condițiile de amenajare și întreținere a terenului destinat înhumării, stabilite în Regulamentul de organizare și funcționare a cimitirului, după o notificare prin intermediul mijloacelor de informare în masă, la cel puțin 5 ani după prima notificare.

(14) Mormintele abandonate revin în circuitul de repartizare al cimitirului, la decizia administratorului cimitirului, după o notificare prin intermediul mijloacelor de informare în masă, la cel puțin 3 ani după prima notificare.

Articolul 14. Exhumarea, reînhumarea și utilizarea continuă

(1) Exhumarea persoanelor decedate în vederea constatării cauzelor morții se face în condițiile prevăzute de Codului de procedură penală nr. 122/2003.

(2) Exhumarea în vederea reînhumării în alt loc de veci sau incinerării poate fi efectuată la cererea și în prezența rudelor apropiate, cu avizul Centrului de Sănătate Publică, în perioada rece a anului, în timpul orelor de lumină, sub supravegherea angajatului desemnat de către administratorul cimitirului. Operațiunile de exhumare și reînhumare se consemnează în registrul de evidență al persoanelor înhumate și are loc conform Regulamentului de organizare și funcționare a cimitirului.

(3) Utilizarea între rude de clasa întâi, doi și trei a aceluiași teren destinat înhumării individuale se permite, de către administratorul cimitirului, după cel puțin 7 ani de la ultima înhumare pe el.

CAPITOLUL V. CREMATORIILE UMANE, INCINERAREA ȘI URNA FUNERARĂ

Articolul 15. Înființarea și desființarea crematoriilor umane

(1) Crematoriile umane pot fi înființate de către autorități publice centrale, autorități publice locale sau în parteneriate publice-private.

(2) Standardele de autorizare și funcționare, normele tehnice, sanitare și de mediu pentru crematoriile umane vor fi elaborate, actualizate și monitorizate de către Ministerul Sănătății și Ministerul Mediului.

(3) Înființarea și desființarea crematoriilor umane are loc în condițiile Legii 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție și prevederile Legii nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului.

(4) Administrațiile cimitirelor și crematoriilor umane pot amenaja și pune la dispoziția persoanelor interesate, pe baza unui contract, încheiat pe o perioadă determinată, spații speciale destinate păstrării urnelor funerare cu cenușa persoanelor decedate (columbare).

(5) La desființarea crematoriului, în cazul prezenței columbarelor, proprietarul crematoriului este obligat să aducă la cunoștința publicului, prin intermediul mijloacelor de informare în masă, în prealabil, intenția desființării crematoriului și să asigure eliberarea urnelor funerare către rude.

Articolul 16. Administrarea crematoriilor umane

(1) Administratorul crematoriului are următoarele obligații:

a) să elaboreze și să respecte Regulamentul de organizare și funcționare a crematoriului;

b) să stabilească regulile privind prestarea serviciului de incinerare, în conformitate cu standardele elaborate de Ministerul Sănătății și Ministerul Mediului;

c) să întocmească, să păstreze registrele de evidență și arhivă;

d) să stabilească regulile de acces în crematoriu și orarul de funcționare a columbarelor;

e) să asigure servicii de relații cu publicul și informarea vizitatorilor columbarelor.

(2) Administrația crematoriului uman asigură întocmirea și păstrarea registrului de evidență în care se înscriu în mod obligatoriu următoarele date: numărul dosarului de incinerare, ziua, luna și anul plasării în columbar a urnei funerare, datele de identificare ale persoanei decedate, data decesului, numele și adresa persoanei care a comandat incinerarea.

Articolul 17. Incinerarea

(1) Pentru fiecare incinerare realizată, administrația crematoriului uman trebuie să întocmească un dosar de incinerare, care va include următoarele documente:

- copia certificatului de deces sau copia unui alt act care confirmă decesul;
- avizul organelor de poliție;
- cererea de incinerare și contractul aferent;
- actul de predare-primire a urnei funerare.

(2) Incinerările se efectuează numai pe baza certificatului de deces sau un alt act care confirmă decesul, cu avizul organelor de poliție eliberat în condițiile legii.

(3) Cererea de incinerare și contractul aferent vor fi completate și semnate de o persoană care face parte din clasa întâi sau doi de rudenie, sau o persoană desemnată prin procură de către o persoană din clasa întâi sau doi de rudenie.

(4) Administrațiile crematoriilor umane eliberează urna funerară cu cenușa persoanei decedate, prin act de predare-primire, doar persoanelor

care fac parte din clasa întâi sau doi de rudenie. Dreptul prioritar de eliberare a urnei cu cenușa persoanei decedate îl are persoana care a depus cererea de incinerare și cu care s-a încheiat contractul aferent.

(5) Se interzice incinerarea:

- a) persoanelor decedate neidentificate;
- b) persoanelor decedate cărora nu li s-a emis certificatul de deces sau un alt act care confirmă decesul;
- c) persoanelor străine decedate în Republica Moldova în lipsa aprobării oficiului consular din Republica Moldova al țării al cărei cetățean a fost persoana decedată.

CAPITOLUL VI. DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 18. Dispoziții finale

(1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial.

(2) Guvernul, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi:

- a) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege;
- b) va elabora actele normative necesare implementării prezentei legi;
- c) va elabora standardele de avizare și funcționare, normele sanitare și de mediu privind înființarea, activitatea, închiderea și desființarea cimitirelor;
- d) va elabora standardele de autorizare și funcționare, normele tehnice, sanitare și de mediu privind înființarea, activitatea și desființarea crematoriilor umane;
- e) va elabora normele tehnice, sanitare și de mediu privind activitatea crematoriilor umane;
- f) va asigura acorda suport autorităților publice locale la revizuirea actelor locale pertinente.

Articolul 19. Dispoziții tranzitorii

(1) În termen de 36 de luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, administratorii cimitirelor vor obține avize sanitare și de mediu pentru cimitirele pe care le administrează, în baza noilor standarde elaborate de autorități;

(2) În termen de 36 de luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, administratorii cimitirelor vor elabora procedura de identificare a titularilor de drepturi de posesie și folosință a terenurilor cu înhumări;

(3) Cimitirele înființate înaintea de data intrării în vigoare a prezentei legi, pot să-și continue activitatea indiferent de rezultatele avizelor sanitare și de mediu, doar dacă nu este depistat un pericol iminent pentru sănătatea publică.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul de lege cu privire la funcționarea cimitirelor

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul de lege cu privire la funcționarea cimitirelor este elaborat și înaintat de către un grup de deputați în Parlamentul Republicii Moldova în condițiile art. 73 din Constituția Republicii Moldova, precum art. 47 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr. 747/1996. Proiectul de lege a fost consultat cu Ministerul Mediului și cu cel mai mare administrator de cimitire din Republica Moldova – Întreprinderea Municipală Combinatul Servicii Funerare.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Necesitatea adoptării prezentului proiect de lege rezultă din faptul că în Republica Moldova nu există o lege ce ar reglementa activitatea cimitirelor și crematoriilor umane, în conformitate cu cele mai bune practici internaționale. În prezent, cadrul normativ referitor la organizarea și funcționarea cimitirelor este asigurat de mai multe acte normative, hotărâri și regulamente (Regulamentul cu privire la cimitire, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1072/1998), ale căror conținut este învechit, iar domeniul crematoriilor umane nu este reglementat de legislația Republicii Moldova. Prezenta inițiativă legislativă vine să actualizeze și să îmbunătățească cadrul normativ existent care nu mai corespunde cerințelor timpului și nu permite formarea unor practici coerente în domeniu la nivel de țară.

În Republica Moldova există, pentru fiecare comunitate urbană minimum câte un cimitir, iar doar pe teritoriul mun. Chișinău sunt amplasate 11 cimitire, care se întind pe o suprafață de aproximativ 200 de hectare. În funcție de capacitatea de administrare a acestora, cimitirele și unele sectoare din cimitirele mai mari se află într-o stare care variază de la bune la abandonate. În același timp, pe teritoriul Republicii Moldova, în condițiile lipsei unui cadru de reglementare, nu există crematorii umane, iar cetățenii Republicii Moldova utilizează în aceste scopuri crematoriile din Ucraina și România. Deoarece o bună parte a problemelor din domeniu sunt perpetuate de cadrul normativ actual fragmentar și desuet, actualizarea reglementării domeniului este oportună.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul nu are ca obiectiv armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene. Proiectul nu contravine angajamentelor asumate de către Republica Moldova în raport cu Uniunea Europeană, precum și prevederilor Acordului de Asociere. În același timp, proiectul a fost elaborat în corespundere cu experiența și bunele practici europene în acest domeniu.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențiere a elementelor noi

Proiectul de lege este constituit din 6 capitole în care se reglementează un spectru larg de activități specifice domeniului de referință: înființarea, administrarea, închiderea și desființarea cimitirelor și crematoriilor umane, înhumările, exhumările, reînhumările și incinerarea persoanelor decedate, precum și alte activități funerare.

Capitolul I determină domeniul de reglementare, definește noțiunile utilizate în lege și stabilește principiile care ghidează domeniul.

Capitolul II stabilește statutul cimitirelor, reglementând înființarea, închiderea și desființarea cimitirelor.

Capitolul III reglementează administrarea cimitirelor, stabilind obligațiile administratorului cimitirului, sursele de finanțare ale administrării cimitirelor și modalitățile de efectuare a lucrărilor în cimitire.

Capitolul IV reglementează procedura înhumării și repartizării terenurilor destinate înhumării individuale și multiple (în cavouri) prin intermediul contractelor de înhumare curentă și de rezervare a terenului destinat înhumării. Sunt stabilite condițiile exhumării, reînhumării și utilizării continue între rude a terenului destinat înhumării.

Capitolul V reglementează înființarea și desființarea crematoriilor umane, administrarea crematoriilor umane și procedura de incinerare.

Capitolul VI reglementează dispozițiile finale și tranzitorii privind termenul de intrare în vigoare a prezentei legi și responsabilitatea Guvernului privind aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege

5. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea prevederilor proiectului nu va necesita cheltuieli suplimentare de la bugetul de stat.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Conținutul prezentului proiect de lege se încadrează în categoria actelor legislative organice. Guvernul va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege și va elabora alte acte normative necesare implementării prezentei legi.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

Proiectul de lege urmează a fi supus avizării, expertizei anticorupție și consultării publice în conformitate cu prevederile cadrului normativ în vigoare. Din momentul înregistrării proiectul de lege este plasat pe pagina oficială a Parlamentului. În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în domeniul decizional, proiectul de lege urmează a fi supus avizării și consultărilor publice în conformitate cu prevederile legale.

Casey Nambai